

1. Kes on nii öelnud?

„See on kõik nii vale. Ma ei peaks siin olema. Ma peaksin olema tagasi koolis teisel pool ookeani. Aga teie otsite lootust meilt, noortelt. Kuidas te julgete!

Oma tühjade sõnadega olete te varastanud mu unistused ja lapsepõlve. Ja ikkagi olen ma üks neist, kellel on vedanud. Inimesed kannatavad. Inimesed surevad. Terved ökosüsteemid kukuvad kokku. Oleme ulatusliku väljasuremise alguses, aga teie suudate rääkida üksnes rahast ja puhuda muinasjutte igavesest majanduskasvust. Kuidas te julgete! „

2. Väljavõtte meediast (Delfi 24.01.2018, 09:26) Helme selgitas sissejuhatuseks oma arusaama riigi toimimisest. *"Kasutan pidevalt väljendeidja..... (1).....on ametnikkond, kes on muutunud Eestile pärssivaks jõuks, sest kõik ametkonnad töötavad omaette võrstiriikidena ja oma mugavustsoonis." "Teine väljend, mida me kasutame, on..... (2)on eriteenistused, kes loomulikult mõjutavad ja juhivad oma hoobadega poliitikat."* **Nimetage need kaks (1 punkt iga vastuse eest) Mart Helme poolt sagedasti kasutatavad terminid.**

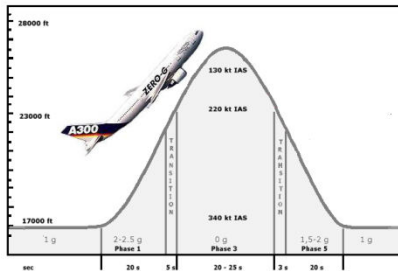
3. Küsitav isik (sündinud 5. jaanuaril 1964) on Eesti apteegi-, kinnisvara- ja meediaärimees. Küsitav oli seotud Tartu Õlletehase, AS Silmeti ja Tallinna Farmaatsiatehase erastamise ja välisomanikele edasimüümisega. Tegevus pälvis Maksuameti tähelepanu, kuna antud müügitehingute pealt ei makstud tulumaksu. Läbi firma UP Invest on küsitav AS Eesti Meedia omanik, millele kuuluvad näiteks Postimees, Kanal 2, Kanal 11, Kanal 12 ja AS Trio LSL. UP Investi alla on koondatud ka küsitava ravimiärid nagu ravimite edasimüüja Magnum AS, meditsiiniseadmete edasimüüja Semetron Group ja toidulisandite edasimüüja Allium UPI. Sinna kuuluvad ka osalused ettevõtetes nagu Apollo Holding (50% osalus) ja Skeleton Technologies (19%). **Kellega on tegu?**

4. Mis ettevõttega on tegu? Küsitav noteeriti OMX Nasdaq Tallinna börsil Balti põhinimekirjas 13.06.2018, aktsia kauplemistähis on TSM1T. Ettevõttel on kokku 263 000 000 lihtaktsiat, millest 176 295 032 ehk 67,03% kuulub Eesti Vabariigile. Aktsia nimiväärtus on 1 EUR aktsia kohta.

5. Kes on pildidel (küsimise nimesid)? (1 punkt vastuse eest)

6. Millisel trajektoiril liikuvast lennukist on võimalik kogeda kaaluta olekut? Euroopa Kosmose Agentuuris (ESA) saab lennatada sedaviisi Airbus 310 lennukiga (zero-G)

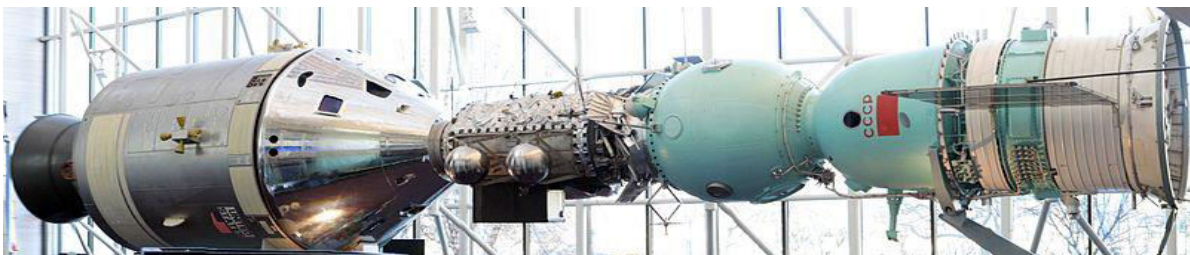

7. Kui Tallinnas ja Eestis oli pargitud 60date teises pooles Rambler Classic770 Sedan, siis kõik teadsid kellele see kuulus. **Kellele?**

8. Eelmine aasta suri (ametit ei nimetaks) Aleksei Leonov (eluaastad: 30. mai 1934 – 11. oktoober 2019). Ta läks ajalukku 18. Märtsil 1965. Tema sooritus oli 12 minutit ja 9 sekundit. **Mida ta tegi või milles tema sooritus seisnes?**

9. 17 juulil, 1975 dokkisid avakosmoses kaks (pildil mudel) kosmoselaeva (USA ja NSV Liit). Mida tähistatakse kosmosse võidujooksu lõpuks. Küsitavat programmi tähistakse kahe laeva nime järgi. **Mis on laevade nimed (1 punkt laeva eest)?**

10. Mis kaubamärki sümboliseerib logo?

11. Eelmine aasta linastus järg ülimenukale multifilmile "Lumekuninganna ja igavene talv" ("Frozen"). Järjes on ära mainitud kahe peategelase nimed. **Mis nime kannavad kaks öde (pildil) naispeategelast (1 punkt iga tegelase eest)?**

12. Eelmine aasta „Metallica“ tegi Tartus Raadi lennuväljal kontserdi. Peale põhirepertuaari esitati ka üks kohalik lugu eesti keeles. **Mis eesti bändi looming sai selle au osaliseks ja mis laul esitati?**

13. Mis populaarse saate tiitritest käib läbi salapärane Paek Estee nimi. Väidetakse et tema on see salapärane meeshääl, kes loeb ilmekalt tekste. Sellise nimega meesterahvast internetiavarustes on keeruline leida. Küsitava saate meeskonda kuulub režissöör Alar Nilov, kes 2011. aastal Nportaaliga algust tegi. 2013. aastal näeb juba Nportaaali tegijate nimistus peatoimetajana tegutseva Paek Estee nime. Äratuntava pealelugeja häälega leiab veebiavarustest teisigi videosid. Nõndaks viivad kõik uurimisteed alati saate režissööri Alar Nilovini. **Mis populaarse saatega on tegu?**

14. **Kellest on jutt?** 2002. aastal valmis Urmas E. Liivi käe all küsitavast rääkiv kõmuline dokumentaalfilm. Samal aastal tõi plaadifirma TopTen turule sooloplaadi. 2003. aastal ilmus esimene autobiograafia "Hüljatud Eesti moodi". Samal aastal kirjutas ka Mari-Leen Albers küsitava elust raamatu ning küsitav sai Eesti popmuusika aastaauhinna "Kuldne Plaat 2003". 2004. aastal lavastasid Aivar Palumäe ja Gunnar Loho temast eluloofilmi "MEESUS". Aastasse 2010 jääb isikliku kanali avamine veebisaidil YouTube ja juba järgmisel aastal hakkas ta kirjutama oma uut autobiograafiat.

15. Kollaseid kassete Super Mario ja teiste mängudega mäletate. Tegu on NESi (Nintendo Entertainment Systemsi) või Famicomi piraatversiooniga. Paljud seostavad piraatversiooni ühe elevandiga, mis on saanud Venemaal ja palju mujal telekamängu sünonüümiks. **Kuidas teda kutsuti?**

16. Maailma kõrgeimaks pealinnaks peetakse La Paz. Mis asub 3660 m kõrgusel. **Millise riigi pealinnaga on tegu?**

17. Küsitava koha kõrgeim tipp, Maxwell mägi (11 kilomeetrit), asub põhjapoolsel kontinendil Ishtari maal ja seda ümbritsevad 2–3 kilomeetrit kõrgused mäeahelikud. Üks huvipakkuvamaid piirkondi on Beta piirkond, mis on eraldiseisev kõrgem ala. Seal on kaks suurt vulkaani: Theia ja Rhea. Suurema läbimõõtu on 820 kilomeetrit ja kõrgus 5 kilomeetrit, tema kraatri läbimõõtu on 60–90 kilomeetrit. **Kus kohas võib taolisi geograafilisi objekte leida?**

18. Küsitav on OECD rahvusvaheline õpilaste õpitulemuslikkuse hindamise uuring. Uuring hindab 15-aastaste õpilaste valmisolekut iseseisvaks eluks ehk seda, kui võimekad on õpilased koolis omandatud oskuseid ja teadmisi tegelikus elus rakendama. Uuringu Valdkonnad on funktsionaalne lugemine, matemaatika ja loodusteadused. Uuring toimub iga kolme aasta järel. Igas uuringus on oma põhivaldkond, ülejäänud kahes valdkonnas mõõdetakse õpilaste teadmisi väiksemas mahus. Regulaarselt läbiviidav uuring annab võimaluse jälgida haridusalaseid trende nii Euroopas kui ka Eestis. Eesti on uuringutulemustel kõrgel kohal, mistõttu käib see uuringu nimi meedias ka pidevat läbi. **Mis uuringuga on tegu?**

19. **Mis kala? (Vihje mõelge Eesti kroonide peale)** Küsitav (*Hyperoplus lanceolatus*) on samanimelisse sugukonda kalaliik. Elab Lääne- ja Põhja-Euroopa rannikumeres. Eestis elab vähesel arvul Soome lahes. Keha on pikenenud ja ümara ristlõikega. Pea on samuti pikenenud ja otsast terav, terava väljaulatuva alalõuga. Ülalõug ei ole väljasopistuv. Silmatorkavalt pikk on seljauim, mis koosneb 53–60 hargnenud kiirest. Kala pikkus on kuni 40 cm. Nahavärv on seljal rohekas, külgede ülaosas kollane, alakülgedel ja kõhul hõbedane. Ninamiku küljel on tume laik. Võib elada kuni 5 aastaseks ning peamiseks toiduks on plankterid ja väikesed kalad. **Sugukonna nimetus annab kaa 2 punkti.**

20. **Mis toataimega on tegu?** Maximas ja Bauhoffis olete ehk märganud?

21. Eelmine 2019. Aastal tuli hokimeistriks Tartu Välk 494. Sel aastal on tal tiitlikaitsimsel ees kõigest 3 konkurenti. Nimetage need võistkonna nime täpsusega (linna mainimise eest punkti ei saa? **(1 nimetamine üks punkt, 2 nimetamine 2 punkti)**)

22. Eelmine aasta Doha 2019.a kergejõustiku MMil jäid kaks Eesti sportlast hõbedale Maicel Uibo kümnevõistluses ja Magnus Kirt odaviskes. **Nimetage, kes olid need kaks sportlast, kes napsasid eestlaste eest kuldmedalit.** Vihjena öeldud, üks on Grenada saarelt ja teine Saksamaalt.

23. Ott Tänak asub nüüd tiitlit kaitsma. Kas mäletate, millise ralliga (MM etapiga) kindlustas ja tuli eelmine aasta Ott Tänak maailmameistriks. Vihjena öeldud, et viimane ralli Austraalia Ralli jäi ära seoses metsatulekahjudega.

24. Pildil näete Bundesliiga klubi logo, kes külastas Euroopa Liiga raames Eestit ning FC Flora andis Saksa klubile nii kodus kui võõrsil vahva ja tasavägise lahingu (kaotused 2-1). **Millise Saksa klubiga on tegu?**

25. Tore et „habemega rekord“ langeb. Eelmine aasta 21 juulil püstitati uus Eesti kuulitõuke rekord 20.76. Vana rekord kuulus juba 40 aastat Heino Silla nimele, mis oli tõugatud Budapestis 1979 aastal ja oli 20.53. **Kes on see sportlane, kes uuendas kuulitõukes Eesti tippmarki (kahjuks sportlane vigastuste tõttu ei startinud Doha MMil)?**

26. Kui olete Eestis laevapeal (mis on doteeritud ühistransport ning sõidab graafiku järgi) väljute mandrilt ning vahemaa on 800m. **Kuhu te sõidate (vihje sõit kestab 10 minutit)?**

27. Küsitav romaan on maagilise realismi võtmes kirjutatud teos – moodne lugu, mis võib just praegu kuskil õmblustest ragisevas Euroopas aset leida. Romaani keskmes on ronkinimesed, kes põgenevad Londoni Toweri kindlusest viies lugeja Brüsseli mustanahaliste kvartalitesse ja Inglismaa raudteepubidesse, Praha juutidega kohvikusse istuma ja Budapesti kohale koos varestega lendama, aga ka Kairo araablaste slummidesse ja Kongo jõeparvedele. Romaanil on mitu müstilist allhoovust: raamatus ärkavad üles üleloomulikud olendid ja vanad legendid, mis on eurooplaste kollektiivsest alateadvusest ikka ja jälle esile kerkinud. Romaan saavutas esikoha Eesti Kirjanike Liidu romaanivõistlusel 2019. **Kes on kirjanik (1 punkt) ja mis on romaani pealkiri (1 punkt)?**

28. Raadio Kuku mõneti kultussaate kohta on kuku.ee kodulehel öeldud järgmist: „Raadio Kuku argipäeva saatesvõib olla teie auditoorium suurem kui loota söandate. Mõistlikud ja teravmeelsed mõtted on meie raadio eetris alati teretunud. Kõigil on õigus oma arvamusele, oma arusaamisele sündmustest ning protsessidest. Kel häääl kehvake ja enam tahtmist kirja teel suhelda, olge head.Meie koduleheküljel on seda iga päev võimalik teha siinsama **kommentaarikeskuses**. Või helistage eetrisse numbrile 6214646. Nurga taga kurjustajatele nõuanne: rumalalt ütlejaile esitage oma arukad vastuargumendid!“ **Mis saade?** Lisavihjena võid öelda, et skulptor Edith Karlson avas Tallinna südalinnas viie aasta eest saadet kuulates ka samanimelise skulptuurinäituse alapealkirjaga "Sitt järgneb sitale..."

29. Tartu Ülikool jagab iga aasta 1. Detsembril rahvusülikooli aastapäeval Tartu Ülikooli Rahvumõtte auhinda. **Kes pälvis sel 100. Aastapäeval selle auhinna?** Lisavihjena: Küsitavat on tunnustatud Riigivapi IV klassi ja Valgetähe II klassi teenetemärgiga. Küsitav on Tartu linna aukodanik ja Tartu Suurtähe kavaler.

30. Kes on pildil?

Vastused:

- 1. Greta Thunberg**
- 2. püsiriik ja süvariik**
- 3. Margus Linnamäe**
- 4. AS Tallinna Sadam**
- 5. Kert Kingo, Mart Järvik**
- 6. parabool lennud**
- 7. Paul Keres**
- 8. Viibis esimesena avakosmoses**
- 9. apollo-sojuz**
- 10. snapchat**
- 11. Elsa ja Anna (Järg: Lumekuninganna 2: Elsa ja Anna uued seiklused)**
- 12. Vennaskond ja „Isener Garini hüperboloid“**
- 13. Kuuurija**
- 14. Arnold Oksmaa**
- 15. Dendy**
- 16. Boliivia**
- 17. Veenus**
- 18. PISA (*Program for International Student Assessment*) test**
- 19. Suurtobijas (Tobijas)**
- 20. Lõhnav Draakonipuu (Draakonipuu annab kaa 2 punkti)**
- 21. HC Viking Tallinn, HC Kohtla-Järve Everets, Narva Paemurru Spordikool**
- 22. Anderson Peters (Grenada) odavise, Niklas Kaul (Saksamaa) kümnevõistlus**
- 23. Kataloonia ralliga**
- 24. Kristo Galeta**
- 25. Eintracht Frankfurt**
- 26. Manija**
- 27. „Kongo Tango“ Paavo Matsin**
- 28. VOX POPULI**
- 29. Hando Runnel**
- 30. Triin Lellep**

Peipsiääre valla mälumäng

I BLOKK (AJALUGU)

1. Crist Pattern oli oma ametis 9 juulist 1992-30 juuni. 1997.a. Temaga lõppeb selle ametikoha nimekiri mis oli aasatatel 1843 kuni 1997. **Mis ametikoht?**
2. Küsitav (okupatsioonivõimude kasutatud saksakeelne termin *Selbstschutz*) oli vabatahtlik relvastatud organisatsioon, mis tegutses Saksa okupatsiooni eel ja ajal 1941–1944. Juhtis organisatsiooni Major Friedrich Kurg, **Mis organisatsioon (lisavihje mõelge ühe raadio saatele)?**
3. Kõik teavad, et II Maailmasõjas oli USA1 kaks presidenti. Franklin Delono Roosevelt ja Harry Trumann. I Maailmasõja vältel ainult üks president (1913-1921). Vihjena: 8. jaanuaril 1918 pidas ta kongressile kõne, milles esitas neliteist teesi Euroopa ülesehitamiseks pärast Esimest maailmasõda. See kõne oli Rahvasteliidu loomise üheks aluseks. Rahvasteliidu asutamise püüete eest pälvis 1919. aastal Nobeli rahuauhinna. **Kes?**
4. *Yin ja yang* (hiina keeles *yīn* 陰 või 阴; *yáng* 陽 või 阳) on Vana-Hiina filosoofias olemist iseloomustavad vastandlikud, kuid samas vältimatult koosseksisteerivad poolused. *Yin-yang*'i sümbol *tàijítú* (太極圖) ehk *taiji* sümbol. **Mis riigilippudel on võimalik seda sümbolit näha (2 riigilippu iga riigi lipu eest 1 punkt)?**

5. Kes on pildil?

Peipsiääre valla mälumäng

II BLOKK (SPORT)

6. Tallinna BC Kalev/Cramo mängib aastaid VTB korvpalli ühisliigas, kus sel aastal on 13 meeskonda. Kolm neist mängib euroopa tugevaimas korvpallisarjas Euroliigas. Üks neist on kindlalt on Moskva CSKA. **Nimetage kaks ülejäänut (1 punkt)?**

7. Eesti jalgpalli pinnal Tallinnas A Le Coq Arenal on toimunud ka üks suur klubi mäng. Nimelt 2018.a 15. Augustil Euroopa Superkarikas. **Kas mäletate kes mängisid Tallinnas UEFA superkarika meeldejäävas finaalis, mis lõppes lisaajal seisuga 4-2 (1 punkt võistkonna eest)?**

8. Sel aastal tuleb kaitsta Ott Tänakul MM tiitlit Traditsiooniliselt algab autoralli hooaeg jaanuaris ühe ralliga. Erandiks ka pole see 2020. aasta. Kuigi ralli nimetus on viide ühele riigile toimuvad katsed tesises riigis. **Mis nime kannab selle hooaja esimene ralli etapp (täpne nimetus annab 2 punkti)?**

9. Kui elaksime USAs, siis küsitava pildil olevat pesapalli legendi teatakse unepaalt. Kõik mis oksjonitel selle sportlasega läbi käib on väärtuslik (kaardidest kurikateni). **Kes?**

10. Pildil ole rallisportlane saavutas F3 Macao GP 2. koha ning Red Bulli tiimist sirgudes on lootust, et ta saaks esimeseks Eesti F1 piloodiks.

11. Sündinud 15. novembril 1961 Paides eesti pianist, helilooja ja helirežissöör. Ta on töötanud muusikakoolides improvisatsiooniõpetajana. Ta on mänginud mitmetes ansamblites. Ansambliga "Avicenna" on ta esinenud mitmel pool džässfestivalidel, sealhulgas aastal 1988 Pori Jazzil. Ta salvestas aastal 1989 koos Sergei Manukjaniga LP. Aastal 2003 salvestas ta koos Heli Vahinguga CD ja aastal 2004 Julia Bomaniga CD. Samuti on kirjanduse "Loomingu aastapremia 2017" nominent ja laureaat ning raamatu " Piano Pianissimo" autor. 2018 a. ilmus küsitava sulest kogupere raamat "Vormsi Detektiivid ja Ruhnu karu". **Kes?**

12. Küsitav oli Pariisis surmavalt Haige, ning juurde ruttas helilooja õde Varssavist, et tuua endaga kaasa kodunurmede kosutavat lõhna. *"Ma tean, et Paraskevitsš (vene kindral, kes juhatas Poole ülestõusnute vastu suunatud vägesid, vene asevalitseja Poolas) ei luba minu laipa kodumaale viia, viige siis sinna mu südagi,"* ütles haige oma õele. See soov täideti. Praegu hoitakse küsitava südant Varssavis Ristikandja kirikus. Küsitav elas eluaastatel 1810-1849. **Kellega on tegu?**

13. Eelmine aasta oli Eesti kinodes kavas dokumentaalfilm, mille sisu on järgmine: Otsides oma kohta maailmas, võtab 21-aastane Alissija ette hullumeelse inimeksperimendi. 2017. aastal kuulutab Kinoteater välja töökonkursi, et leida inimest, kes poleks teatris käinud ning vaataks ära kõik 2018. aastal loodud teatrilavastused. 450 kandidaadi seast leitakse 21-aastane Alissija-Elisabet, rätsepaharidusega Valga tüdruk venekeelsest perekonnast. Noor inimene, kes ei tea midagi Eesti teatrist ega tunne ühtegi eesti näitlejat. Noor inimene, kes enne eksperimenti kaalus, kas minna tööle Maximasse või Euroopasse vabatahtlikuks. Tegu on inspireeriva looga iseseisvumisest, oma koha otsimisest ja sellest, et vahel piisab ainult väikesest juhusest, et veerema läheks lumepall, mis muudab kogu elu. **Mis dokumentaal?**

14. Tegu on noore kirjanduse ajakirjaga, mis ilmub alates 2005. aastast. Eesmärk on tutvustada laiemale publikule uuemat noort kirjandust, vahendades nii luulet, proosat, tõlkeid, kriitikat kui esseistikat. Jooksvaid uudiseid ajakirja tegemiste kohta saab meie Facebooki lehelt ja Kultuurilehe uudiskirjast. **Mis ajakiri?**

15. Kes on see kuulus kunstnik (Küsitav maal „Nafea Faa Ipoipo“ müüdi hinnanguliselt 210 miljoni dollari eest)?

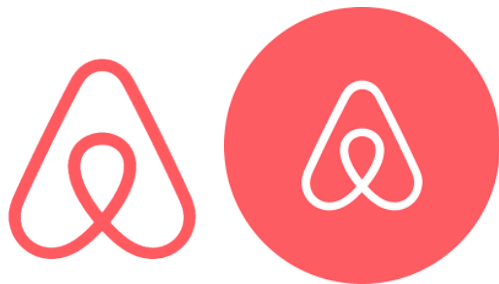
Peipsiääre valla mälumäng

IV BLOKK (VARIA)

16. Küsitav on üks tähtsamaid turismikeskusi Punase mere kaldal. See on Kairost 450 km kaugusel. Kuurort on välja kasvanud väikesest kalurilinnakesest. Hotellide arvu poolest on maailma kuurortide esiridades. Juba praegu on rannikul enam kui 200 hotelli, linn laieneb aga veelgi. Kuurort koosneb kolmest piirkonnast: Sakkalast, El Daharist ning 5 km pikkuse hotellide, kaupluste, kohvikute ja baaride jadaga hiljuti tekkinud tänapäevasest rajoonist Village road. **Mis kuurortiga on tegu?**

17. Kuulus Saksa matemaatik Hermann Weyl ütles 1930. aastal antud matemaatika-filosoofilises pöördumises, et matemaatika on teadus. Täitke punktiir (vastuse vihje peitub ühes numbris, mis tähendab seda)

18. Kui reisima lähete või majutate siis see logo peaks tuttav olema.

19. Kui näete seda härrasmeest (colonel Sanders), siis mis söögikohas viibite või lähete?

20. Kes on pildil (küsime nime)?

21. Mis maa bändidega on tegu (10 tuntumat nime), mis hullutavad maailma?

BTS; EXO; Wanna One; NCT; Got7; SEVENTEEN; Monsta X; Stray Kids; WINNER; ASTRO

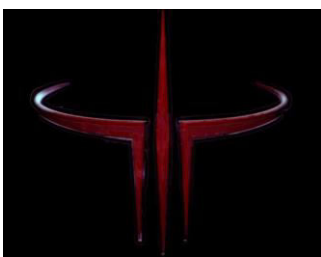
22. "Tähtede sõda" (inglise keeles "Star Wars") on ulmemaailm ja filmisari. "Tähtede sõja" maailm järgib kosmoseoperi (teatavat sorti ulme) kaanoneid, Joseph Campbelli monomüüdi struktuuri ning sisaldab arvukalt viiteid popkultuurile ja mütoloogiale. Kes lõi selle miljardeid väärt filmisarja?

23. Mis oli selle 2020.a Oskarite jagamisel parim ja kõige enam Oskareid saanud film?

24. Kes on pildil (Vihje: tema poeg viibis võtetel eelmine aasta Tallinnas)?

25. Mis arvutimänguga seostuvad järgmised logod (sama arvutimäng)?

26. Milliste loomade üldnimena tuntud nimed on tulnud pärismaalaste keeltest ning tõlkes tähendavad „ei Joo“ (1 punkt) ja teine looma kohta ütlesind pärismaalased maadeavastaja James Cookile „ei saa aru“ või 'ma ei mõista sind'. (1 punkt)? Vihjena ühe nimi on ladina keeles *Phascolarctos cinereus* ja teine sugukonna nimetus *Macropodidae*.

27. Millega on tegu? Terviseameti koduleheküljelt järgmien tekst: „..... *monocytogenes* on rakusisene, gram-positiivne aeroobne bakter, mis on looduses laialdaselt levinud pinnases, vees, taimedel. Haigustekitajat on leitud loomasöödast, imetajatel (veised, hobused, lambad, sead, kassid jne), lindudel, kaladel, putukatel. Bakter on võimeline paljunema külmkapis seal hoitavatel saastunud toiduainetel. Küsitav võib säilida ja paljuneda biokiles, mis moodustub nt toiduvalmistamisel kasutatavatel roostevabast terasest pindadel. Sellistes tingimustes on haigustekitaja tunduvalt vastupidavam puhastus-, desinfektsiooni- ja bakterivastaste vahendite vastu. Haigustekitaja satub organismi eeskätt saastunud loomsete toiduainetega. Loode võib nakatuda raseduse ajal haigelt emalt platsenta kaudu või hilise listerioosi puhul nakatub vastsündinu sünnituse ajal sünnitusteid läbides. Nakkusallikaks on haige loom või inimene. Vastsündinute nakatunud emad võivad pärast sünnitamist eritada haigustekitajaid 7-10 päeva jooksul tupe eritise või uriiniga. Asümptomaatilise kandluse korral eritab inimene haigustekitajaid roojaga. Nahavormi võib inimene nakatuda kontaktnakkusena nahavigastuste kaudu. Peiteperiood kestab 3 kuni 70 päeva, keskmiselt 3 nädalat.“

28. Küsitav kuulub küpressiliste (Cupressaceae) sugukonda,(Thuja) perekonda, kuhu kuulub 5 liiki. Harilikku kirjeldas esimesena C. Linnaeus aastal 1753. Arvatakse, et see on esimene puu, mis on Põhja-Ameerikast Euroopasse kultiveeritud. **Kõrgus:** 2–3 m 15. a vanuselt, hiljem 3–4 (8) m. **Laius:** 0,5–0,8 m 15.a vanuselt, hiljem 1–1,8 (3) m. **Kasvukuju:** tihe-püramiidjas. **Kasvukiirus:** Aastane juurdekasv 20-35 cm. **Soomuse värvus:** hele- kuni tumeroheline. Värvus säilib ka talvel. **Mis taimega on tegu?**

29. Mõista mõista mis see on? *Ise jäme, lühike, tee tal pikk ja peenike?*

30. Küsitav (*Salvelinus alpinus*) on põnev kalaliik, mis ka aeg-ajalt Eesti kalameeste kalakottidesse satub, kui väisatakse meist põhja poole jäävaid kalavesi. Kulinaarse elamuse otsijatel pole siiski tarvis järele ilmtingimata polaarjoone taha sõita, sest seda maitsvat kala on hakatud kasvatama ka kalakasvatustes. Eestis kasvatatakse Äntu kalakasvatuses. Mis kala?

Vastused:

1. Hong Kongi kuberner
2. Omakaitse (Raadiosaade rahva omakaitse)
3. Thomas Woodrow Wilson
4. Mongolia, Korea Vabariik (Lõuna-Korea)
5. Johannes Käbin
6. Moskva Oblasti BC Himki, St. Peterburi Zeniit
7. Madriidi Real, Madriidi Atletico
8. Monte Carlo Rally
9. Babe Ruth
10. Jüri Vips
11. Sven Kullerkupp
12. Frederic Chopin
13. Aasta täis Draamat
14. Värske Rõhk
15. Paul Gagauin
16. Hurghada
17. Kentucky Fried Chicken (KFC)
18. Airbnb
19. lõpmatuse
20. Recep Tayyip Erdoğan
21. Korea Vabariik (Lõuna-Korea)
22. George Lucas
23. Lõuna-Korea film „Parasiit“
24. Denzel Washington
25. Quake
26. koala ja kanguru
27. listeria
28. harilik elupuu
29. ämblik
30. Arktika paalia ehk mägihõrnas

Peipsiääre mälumäng III etapp

I BLOKK (SPORT)

1. Järgmisel 2021. aastal toimuvad Tokyo olümpiamängud. Jaapani pealinn on varemgi neid mängu võõrustanud. Nimelt 1964. Aastal. Kuigi kulda ei võidetud ei jäänud NSV Liidu koondises mänginud eesti sportlased medalita. Saadi kaks hõbedat (korvpallis kui ka kergejõustikus). **Kes olid need medalivõitnud sportlased (1. Punkt üks nimi).**

2. Küsime Eesti olümpiamedalisti Hanno Selga, kes oli aastatel 1953–1965 kokku kuuekordne Eesti NSV meister. Ta tuli 1960. aastal NSV Liidu meistriks. Samal aastal sai ta NSV Liidu võistkonna liikmena 1960. aasta Rooma olümpiamängudel meeskondliku hõbemedali, individuaalarvestuses oli ta kümnes. Sel aastal möödub 50. Aastat tema medali võidust. **Mis alal Hanno Selg tuli medalile?**

3. Järgmise aasta 2021 aasta jalgpalli Euroopa meistrivõistlused toimuvad 12 staadionil 12 riigis ja linnas. **Kuid millises linnas (1 punkt) ja kuulsal staadionil (1 punkt) mängitakse mõlemad poolfinaalid ja finaali?** Vihjena öeldud, et Eesti koondis on mänginud sel staadionil kaks korda.

4. **Kes on hetkel Eesti jalgpallikoondise peatreener?** Vihje: Aastatel 2003-2008 ja 2012-2016 tegutses treenerite koolitajana, alates 2016. aastast oli jalgpalliliidu treenerite koolitusjuht. UEFA Pro litsentsi kursuse lõpetas ta 2008. aastal.

5. **Kes on pildil (küsimise nimesid -- 1 punkt iga nime eest)?**

6. Kelle loominguga on tegu? 2013. aasta aprillis ilmus küsitava sulest esimene ilukirjanduslik raamat, romaan "Kevad saabub sügisel" kirjastuses Varrak. Romaanile ilmus 2013. aastal järg "Suvi sulab talvel", 2014. aastal avaldasid küsitav ja Katariina Tammert koos Varraku kirjastuses romaani "Paarismäng"; 2015. Eluaegne. Kirjastus Varrak; 2016. Nüüd ma siis kirjuta Elutööraamat Kirjastus Varrak; 2017. Luikede järv. Kirjastus Hea lugu.

7. Küsitava linna muusikafestival toimus 2020. aastal XXIII korda. Festivali kodulehel on järgmine iseloomustus: Kui esimesel festivalil 1998. aastal kõlas vaid Artur Kapi, Villem Kapi, Eugen Kapi ja Mart Saare muusika, siis aastatega on lisandunud teoseid paljudelt Eesti heliloojatelt, maailma muusikaklassikast, aga ka tänapäeva loomingust. Traditsiooniliste kontsertide kõrval toimuvad kontsertetendused ja lõunatunnid kohvikus Arturi Juures, kus loovisikud räägivad oma tegemistest. Festivali suurim magnet on 2003. aastast olnud nn sookontsert ehk päikesetõusukontsert, mis toimub festivali ajal kell 3 öösel Hüpasaare rabasaarel. **Mis linna festival?**

8. Kalevipoeg käis Soomes soome sortse sugemas ning mõõga järele. Kuid ka Kalevipoeg ilmus trükimustas 1000 tiraažis ühes Soome linnas 1862. aastal. Linn asub Põhja-Savo maakonnas, Ida-Soome lääni suurim linn. Paikneb Kallavesi järve ääres. Mõned linnaosad asuvad järve saartel. Elanike arv on üle 118 000 (2018), pindala 3165 km², millest 855,8 on veekogud ja mets. **Mis linnas?**

9. Kellega on tegu?

10. Kes on autor (Vihje küsitava autori teosed on väärt muul põhjusel, kui kunstilistel alustel)? Vihjeks on paroolina teatud seltskonnas kasutatav number 88.

Peipsiääre mälumäng III etapp

III BLOKK (POPKULTUUR)

11. "Wremja" oli Eesti huumorisaade, mis oli Kanal 2 eetris aastail 2001–2003. Sarja eelkäijaks oli sarnase stiiliga "Wigla Show". Teleseriaali põhjal ilmusid 2004. aastal raamatud "Wremja: Zorro märk" ja "Wremja: Timur ja tema meeskond". 2007. aastal jätkati "Wremjat" nimega "Sipelga 14". **Kes olid kultushuumorisaate „Wremja“ põhitsenaristid (2 isikut ehk 1 punkt nime eest)?**

12. Küsitav on on videomäng, mille arendas ja avaldas Eesti kultuurirühmitusest ZA/UM välja kasvanud mängustuudio. Mäng anti Microsoft Windowsile välja 15. oktoobril 2019. PlayStation 4 ja Xbox One väljalasked peaks ilmuma 2020. Mäng põhineb osaliselt Robert Kurvitza 2013. aasta ulmeromaanil "Püha ja õudne lõhn". Mängu arendamist juhib Kaur Kender. Mängijal tuleb lahendada mõrvamüsteerium väljamõeldud Revacholi linnas. See võitis 2019. aasta videomängude aastaauhindade tseremoonial The Game Awards auhinna neljas kategoorias: parim lugu, parim rollimäng, parim väikestuudio tehtud mäng ja parim esikteos. Ajakiri Time valis selle kümnendi kõige paremate videomängude hulka ning see leidis tee ajakirja erinumbri kaanele. **Mis mäng?**

13. Küsitavas bändis on järgmised liikmed: Andy Fletcher, Martin Gore, Dave Gahan. Endised liikmed Vince Clark, Alan Wilder. Tallinna vanalinnas tegutseb selle bändi nimeline baar. **Mis bänd**

14. Kes on pildil?

15. Kes on pildil (Vihje „Su nägu kõlab tuttavalt“ 2019.a finalistid)? 1 punkt üks nimi.

Peipsiääre mälumäng III etapp

IV BLOKK (MAAILM JA MÕNDA)

16. Kaugel ei ole USA presidendi valimised. Fakt on ,et Donald Trumpist sai 20.jaanuaril 2017. Aastal vanim ametisse astunud Ameerika Ühendriikide president: ametisse astumise päeval oli tema vanus 70 aastat ja 239 päeva. **Senine rekord 69 aastat ja 349 päeva kuulus kellele?** Vihje tegu (elas aastatel1911-2004) on endise filminäitlejaga.

17. Küsitava Jõe pikkus on 854 km, sellest 112 Tšehhis ja 742 Poolas. Viimasest 187 kilomeetrit on Poola-Saksamaa piir. Küsitav jõgi on Visla järel Poola suurim jõgi. Valgla pindala on 118 861 km², millest 106 056 km² (89%) on Poolas, 7217 km² (6%) Tšehhis ja 5587 km² (5%) Saksamaal. **Mis jõgi?**

18. Euroopa Keskpank (EKP) on euro kasutusele võtnud 19 Euroopa Liidu riigi keskpank. EKP esmane eesmärk on säilitada hinnastabiilsus euroalal ja seeläbi ka ühise raha ostujõud. **Kus asub Euroopa Keskpanka peakontor?**

19. Küsin lühidalt! Küsitav riik kaotas oma mereäärsed alad (seega ligipääsu merele) 1879 Salpeetrisõjas Tšiilile. **Mis riik?**

20. Kes on pildil (küsimise nime)?

21. EKRE noortekogu nimetus Sinine äratus. **Küsiks kuidas kutsutakse erakond Isamaa noorteühendust?** Vihjena öeldud, et nime all teati üht teist erakonda.

22. **Kes on töötanud järgmistel ametitel?** lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi 1970. aastal ja Nõukogude Liidu Siseministeeriumi Akadeemia 1978. aastal.

- 1970 Eesti NSV RSN Tallinna Miilitsavalitsus
- 1988...- 1991 ENSV SM j.a. Ametkonnaväline Valvevalitsus; osakonna ülem, valitsuse ülema asetäitja
- 1991. Eesti Politseiameti Valvekoondis
- 1993 kevadest-94-ni Harju Politseiprefektuuri prefekt
- 2. detsember 1994 – 19. mai 1995, Politseiameti politseipeadirektor
- 1995. aastal kaitseministeeriumi kaitsepoliitika osakonna informatsiooni analüüsi büroo juhataja
- 2000. aastal moodustati riigisaladuse kaitse osakond osakonna juhatajaks
- 2006. aasta novembris lahkus omal soovil juhataja kohalt, kuid jätkas tööd ministri nõunikuna.

23. Eesti panustab ÜRO rahuvalvemissioonile UNIFIL mehhaniseeritud jalaväerühmaga koos logistikaelemendi ja staabiohvitseridega. Rühma ülesanneteks on vaatlus, patrullid ning kontrollpostide mehitamine. UNIFIL ülesanne on ära hoida vaenutegevuste tekkimine, toetada asukohariigi relvajõude riigi lõuna piirkonnas ja koordineerida asukohamaa ja Iisraeli valitsuste tegevust selles küsimuses. Samuti on UNIFILi ülesanne aidata tagada humanitaarabi kättesaadavus tsiviilelanikele ja toetada sisepagulaste vabatahtlikku ja turvalist koju naasmist. **Mis riigis viibivad Eesti sõdurid?**

24. Novembris möödub 100 aastat I Riigikogu koosseisu põhiseaduslikest valimistest. Milline erakond võitis 22 kohaga (100 kohast) 21% 99 030 häälega. Sama erakond jäi teiseks 1919.a Asutava kogu valimistel. erakonna liidriks oli erakonna tegevuse alguses Jüri Vilms, kuid pärast tema hukkumist olid hiljem partei liidriteks Otto Strandman, Ants Piip, Juhan Kukk, Theodor Pool ja Julius Seljamaa. **Mis erakond?**

25. Eesti kaitseväge tunneta! **Mis väeosa lipuga on tegu?**

Peipsiääre mälumäng III etapp

VI BLOKK (VARIA)

26. Küsitav (jaapani keeles すし või 寿司, sageli ka 壽司 või 鮭) on Jaapani toit, mida valmistatakse soola, suhkru ja riisiäädikaga maitsestatud spetsiaalsest riisist, lehtedeks pressitud kuivatatud vetikatest ning sobivast lisandist. Riisi tunnuseks on ovaalsed terad, mis keetmisel pinnatärglise tõttu kergelt kokku kleepuvad, mis muudab riisist pallikeste vormimise lihtsamaks. Serveeritakse vasabipasta, marineeritud ingveri ning sojakastmega. Lisandiks sobivad mereannid ning seened. **Mis toit?**

27. Mis kokteili retseptiga on tegu? Lõika laimipoolik neljaks, pane klaasi põhja. Lisa suhkur. Võta väike pudrunui ja tambu segu õrnalt katki (aga mitte pudruks!). Aseta mündilehed peopesale, lajata teise peopesaga mündilehtedele, siis lisa need klaasi (see "plaks" äratab eeterlikud õlid, nii saad aromaatselt ja maitstava kokteili). Täida klaas 3/4 ulatuses jääga, lisa rumm. Sega ettevaatlikult läbi. Lisa veidi mullivett, seejärel lisa veel jääd. Kaunista laimiviilu ja/või mündioksaga. Serveeri kõrrega.

28. Eestis on olemas küsitava keemilise elemendivarud, seda sisaldab diktüoneemakilt. 1940ndate keskpaigaks olid Eesti varud praktiliselt ainsad Nõukogude Liidus teadaolevad, mistõttu Sillamäe ehitati suurejooneline küsitava elemendi rikastamiskombinaat (praeguse ASi Silmet eelkäija), et toota toorainet tuumapommide jaoks. Hilisematel kümnenditel töötas Sillamäe tehas sisseveetaval toorainel. Elemendi avastas 1789. aastal saksa keemik Martin Heinrich Klaproth. **Mis elemendi varudega on tegu?**

29. Küsitav oli Eesti kuulutusteht, mis ilmus 1992–2013 Tallinnas. Aastast 2013 on küsitav kättesaadav veebikeskkonnas andmebaasina. Ajalehe viimane väljaandja oli AS Sanoma Baltics. 1999-2004 kandis ajaleht pealkirjas nime Eesti suurim kuulutusteht. **Mis ajaleht?**

30. Mis linnamaasturiga on tegu (automark 1 punkt ja mudel 1 punkt) Mudel toodi turule 2010. aastal? Teatud maades müüakse seda nimega Renault(2014. aastal moodustasid Renault' nime all müüdüd autod 60% kogumüügist). Meie küsime 40%, mis nime all seda masinat Eestis müüakse.

Vastused:

- 1. Rein Aun (kümnevõistlus), Jaak Lipso (korvpall)**
- 2. Moodne viievõistlus**
- 3. London, Wembley staadion**
- 4. Karel Voolaid**
- 5. Andy Ruiz jr, Anthony Joshua,**
- 6. Mart Kadastik**
- 7. Suure-Jaani**
- 8. Kuopio**
- 9. Anu Kaal**
- 10. Adolf Hitler**
- 11. Mart Juur ja Andrus Kivirähk**
- 12. Disco Elysium**
- 13. Cristopher Nolan**
- 14. Depeshe Mode**
- 15. Madis Arro, Elerin Tiit**
- 16. Ronald Wilson Reagan**
- 17. Odra jõgi ehk Oderi jõgi**
- 18. Frankfurt**
- 19. Boliivia**
- 20. Boris Johnson**
- 21. ResPublica**
- 22. Hermann Simm**
- 23. Liibanon**
- 24. Eesti Tööerakond**
- 25. Viru Jalaväepatajon**
- 26. Suši ehk sushi**
- 27. Mojito**
- 28. Uraan**
- 29. Kuldne Börs**
- 30. Dacia Duster**

Nr.	Võistkonnad	Kokku	Koht	1	2	3	4	5	K	6	7	8	9
1		0	0						0				
2	Pala	0	0	1	0	2	2	0	5	2	2	0	2
3	Kõva Mõte	0	0	2	0	0	2	2	6	2	0	2	2
4	Quercus Robur	0	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0
5	Kusma	0	0	2	0	2	2	1	7	0	2	2	0
6	Meoma koondis	0	0	2	2	0	0	1	5	2	0	0	0
7		0	0						0				
8		0	0						0				
9		0	6						0				
10		0	6						0				
11		0	6						0				
12		0	6						0				
13		0	6						0				
14		0	6						0				
15		0	6						0				
16		0	6						0				
17		0	6						0				
18		0	6						0				
19		0	6						0				
20		0	6						0				
21		0	6						0				
22		0	6						0				
23		0	6						0				
24		0	6						0				
	Kokku	185		9	2	4	6	4	25	6	4	4	4
									50%				

10	K	11	12	13	14	15	K	16	17	18	19	20	K	21	22	23	24	25
	0						0						0					
2	8	2	2	2	2	2	10	2	0	2	0	2	6	2	2	2	0	0
0	6	2	2	2	2	2	10	2	0	0	0	2	4	0	2	2	0	2
2	2	0	2	2	2	1	7	2	0	0	0	2	4	2	2	0	0	2
0	4	2	2	2	2	0	8	2	2	0	0	2	6	2	0	2	0	2
0	2	1	2	0	0	0	3	2	0	0	0	2	4	2	0	0	0	2
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
	0						0						0					
4	22	7	10	8	8	5	38	10	2	2	0	10	24	8	6	6	0	8
	44%						76%						48%					

K	26	27	28	29	30	K	Kokku	Koht	ÖVP
0						0	0	6	0%
6	2	2	2	2	2	10	45	1	75%
6	2	2	2	2	2	10	42	2	70%
6	2	2	2	2	2	10	31	4	52%
6	2	2	2	2	2	10	41	3	68%
4	2	2	2	0	2	8	26	5	43%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
0						0	0	6	0%
28	10	10	10	8	10	48	185		62%
56%						96%			

Nr.	Võistkonnad	1. liige	2. liige	3. liige	4. liige	5. liige
1						
2	Pala	Meelis Mõisa	Ako Laugamets	Raivo Vadi	Taavi Pirk	Liina Ainsalu
3	Kõva Mõte	Kristjan Kallavus	Anne Ala	Kristjan Nurmsalu	Alar Parksepp	Signe Tennison
4	Quercus Robur	Eva Rogenbaum	Kestri Tamm	Reigo Põdersalu	Mari-Liis Luhamäe	Karlis Vohla
5	Kusma	Villu Lukk	Kaarel Saul	Karemn Kaldma	Siim Kaldma	
6	Meoma koondis	Targo Leini	Berit Petolai	Mart Paadik	Tarmo Leini	Riho Kuusk
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						

PEIPSIÄÄRE MÄLUMÄNGU SARJA KOKKUVÕTE PEALE II ETAPPI

Kokku on mälumängusarjas kolm etappi, millest kirja läheb 2 etappi (kehveim läheb maha). Võrdsete punktide korral läheb siiski arvesse kohalkäinud mängude arv ning mahaläinud etapi tulemus.

Võistkond:	I etapp	II etapp	III etapp	Kokku punktid	kokkuvõte (1 etapp läheb maha)	KOHT
Pala Ülikool	-6 (22p)	-6 (26p)	-	-12	-12	6
Võistkond Kusma	-2,5 (40p)	-4,5 (33p)	-3 (41p)	-8,5	-5,5	III
Kõva Mõte	-1 (48p)	-3 (36p)	-2 (42p)	-5	-3	II
Pala	-2,5 (40p)	-1 (42p)	-1 (45p)	-4,5	-2	I
Quercus Robur	-7 (21p)	-7 (22p)	-4 (31p)	-18	-11	5
Meoma Koondis	-4 (34p)	-4,5 (33p)	-5 (26p)	-13,5	-8,5	4
Family Team	-5 (28p)	-8 (21p)	-	-13	-13	7
KST	---	-2 (37p)	-			8

Tabeliseis ja lõppkokkuvõte peale 3 etappi (üks etapp maha võrdsete punktide korral läheb arvesse kehveim võistlus ning kohalkäimine):

1. Pala -2 (varus -2,5)
2. Kõva Mõte -3 (varus -3)
3. Võistkond kusma -5,5 (varus -4,5)
4. Meoma koondis -8,5 (varus -5)
5. Quercur Robur -11 (varus -7)
6. Pala Ülikool -12 (2 etappi)
7. Family Team -13 (2 etappi)
8. KST -2 (ei osalenud 1 etapp)

protokoll allkirjastanud digitaalselt

Siim Avi

kohtunik

Mälumängu korraldaja